

POROČILO 2009

Kazalo:

1	PREDSTAVITEV ZAVODA	2
1.1	Dejavnost	2
1.2	Ustanovitelji	3
2	PРАВNA UREDITEV	4
2.1	Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti	4
2.2	Vodstvo zavoda	4
2.2.1	Direktor	4
2.2.2	Svet zavoda	4
2.2.3	Strokovni svet	5
2.2.4	Kolegij direktorja	5
2.2.5	Nadzori nad delom	5
3	KADROVSKI KAZALCI	7
3.1	Število zaposlenih	7
3.2	Spremembe med letom	7
3.3	Štipendisti in pripravniki	7
3.4	Invalidne osebe	7
3.5	Javni delavci	7
3.6	Število zaposlenih po občinah	8
3.7	Analiza – ocena	8
4	DELO V JAVNEM ZAVODU	9
4.1	Notranja organizacija dela	9
4.2	Izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje	9
4.3	Knjižnično gradivo	10
4.3.1	Prirast gradiva	10
4.3.2	Prirast gradiva po oddelkih	11
4.3.3	Prirast gradiva po vrstah gradiva in načinu nabave	12
4.3.4	Prirast gradiva – primerjava po letih	12
4.3.5	Obdelava gradiva	13
4.3.6	Izločanje gradiva – odpis	14
4.3.7	Varovanje gradiva	14
4.4	Člani knjižnice	14
4.5	Obisk v knjižnici	16
5	RAZSTAVNA DEJAVNOST ZAVODA IN LITERARNI VEČERI	21
5.1	Razstave v Študijskem oddelku – pred vhodom v izposajo	21
5.2	Razstave v Mladinskem oddelku	21
5.3	Razstave na bibliobusu	21
5.4	Literarni večeri, večje razstave in drugi dogodki	22
6	PROJEKTI	26
6.1	Splošno o projektih	26
6.2	Pravljice z jogo	26
6.3	Bralna značka za odrasle	26
6.4	Nabava informacijsko-komunikacijske tehnologije	27
6.5	Digitalizacija in Digitalna knjižnica Slovenije	27
6.6	Rastem s knjigo	28
6.7	Spletna stran	28
6.8	Elektronsko obveščanje članov	28
6.9	Aktiv šolskih knjižničarjev	28
6.10	Sodelovanja in druge akcije	28
6.11	Publiciranje	29
7	ZAKLJUČNA OCENA	30

1 PREDSTAVITEV ZAVODA

1.1 Dejavnost

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj je od leta 2003 osrednja območna knjižnica za ptujsko in ormoško območje. Iz naslova območnosti opravlja še dodatne naloge, ki so opredeljene v Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88, 11. 9. 2003). Za območne naloge sredstva zagotavlja Ministrstvo za kulturo, zato jih izvajamo v obsegu sredstev, ki jih dobimo na vsakoletnem razpisu.

Knjižnica je bila v letu 2007 z odločbo Ministrstva za kulturo (št. odločbe 612-17/2007/29 z dne 19. 12. 2007) glede na stopnjo izpolnjevanja pogojev razvrščena v 2. kategorijo razvitosti (srednje razvita knjižnica). Ministrstvo je v skladu z Zakonom o knjižničarstvu in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe po treh letih ponovno preverilo izpolnjevanje pogojev in za knjižnico izdalo enako odločbo kot leta 2005. Slabšo oceno smo dobili na naslednjih področjih:

- osrednja knjižnica – 2. kategorija razvitosti (srednje razvita knjižnica), ker dosegamo 90 % predpisanih minimalnih pogojev: obseg gradiva 91 %, izbor gradiva 71 %, strokovna ureditev gradiva 93 %, strokovno usposobljeni delavci 95 %;
- krajevna knjižnica – 2. kategorija razvitosti (srednje razvita knjižnica), ker smo dosegli 88 % predpisanih minimalnih pogojev: obseg gradiva 88 %, izbor gradiva 60 %, strokovna ureditev gradiva 95 %, strokovno usposobljeni delavci 95 %;
- potujoča knjižnica – 1. kategorija razvitosti (razvita knjižnica), ker smo dosegli 100 % predpisanih minimalnih pogojev: število enot gradiva na eni vožnji 100 %, strokovno usposobljeni delavci 100 %.

Podatke za novo preverjanje smo posredovali jeseni leta 2009 in odločbo pričakujemo v kratkem.

V Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l., št. 73, 29. 7. 2003) so natančno našteje občine, ki jih Knjižnica Ivana Potrča pokriva.

Dejavnosti, ki jih knjižnica opravlja v javnem interesu kot javno službo, so:

- zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo;
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;
- izdeluje knjižnične kataloge in podatkovne zbirke;
- posreduje bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve;
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo za območje, ki ga pokriva;
- sodeluje v medknjižnični izposoji;
- pridobiva in izobražuje uporabnike;
- informacijsko opismenjuje;
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik;
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo;
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju;
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih;
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture;

- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami;
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo;
- zagotavlja storitve za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami;
- sodeluje v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu;
- organizira in izvaja druge oblike dela, namenjene vzpodbujanju bralne kulture;
- pripravlja in izdeluje publikacije v knjižni in neknjižni obliki;

kot osrednja območna knjižnica pa še:

- zagotavlja povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij;
- nudi strokovno pomoč knjižnicam območja;
- koordinira zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva;
- usmerja izloženo gradivo s svojega območja.

Knjižnica je vključena v Združenje splošnih knjižnic in njene sekcije.

1.2 Ustanovitelji

Knjižnica je imela konec leta 2009 11 občin soustanoviteljic in 5 pogodbenic. Občine ustanoviteljice so: MO Ptuj, Destrnik, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Markovci, Videm, Zavrč in Žetale. Občine Cirkulane, Dornava, Podlehnik, Sveti Andraž in Trnovska vas so pogodbenice.

V Uradnem listu RS, št. 115 z dne 5. 12. 2008 je bil objavljen Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, ki so ga na svojih sejah sprejeli in potrdili občinski sveti vseh občin ustanoviteljic. Sprememba je bila potrebna zaradi odprave določenih neskladnosti z Zakonom o knjižničarstvu in Zakonom o uresničevanju javnega interesa na področju kulture. Zaključil pa se je že tudi postopek sprememb in dopolnitev odloka, saj je po odločbi Ustavnega sodišča in spremembi Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture potrebno v svetu zavoda zagotoviti zastopanost delavcev zavoda. Odlok je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 102 z dne 11. 12. 2009.

Literarni večer z Aleksandro Jelušič

2 PRAVNA UREDITEV

2.1 Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l., št. 56/08) in spremembe
- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l., št. 87/01)
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. l., št. 72/93)
- Zakon o financiranju občin (Ur. l., št. 8/94)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l., št. 73/03)
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l., št. 88/03)
- Pravilnik o določanju stroškov osrednjih območnih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l., št. 19/03)
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l., št. 29/03)
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (Ur. l., št. 69/06)
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Ivana Potrča Ptuj
- ter drugi zakonski akti in predpisi

2.2 Vodstvo zavoda

2.2.1 Direktor

Od 1. februarja 2006 je direktor knjižnice mag. Matjaž Neudauer.

2.2.2 Svet zavoda

Svet zavoda v novi sestavi je bil konstituiran 15. 10. 2009, njegovi člani pa so bili imenovani za dobo 5 let. Sestavljajo ga:

- Mirko Kekec, predsednik (predstavnik MO Ptuj)
- Evelin Makoter-Jabločnik, namestnica (predstavnica občin desnega brega Drave)
- Marija Magdalenc, članica (predstavnica MO Ptuj)
- Jože Krivec, član (predstavnik občin desnega brega Drave)
- Branko Širec, član (predstavnik levega brega Drave)
- Srečko Vrečar, član (predstavnik zaposlenih)

V letu 2009 se je svet v stari sestavi sestel na eni redni in dveh korespondenčnih sejah, svet v novi sestavi pa na konstitutivni in redni seji. Svet zavoda je obravnaval in sprejel: sklep o razpisu volitev predstavnikov zaposlenih v svet zavoda in strokovni svet, sklep o imenovanju volilne komisije za izvedbo volitev predstavnikov zaposlenih v svetu in strokovni svet zavoda, poslovno poročilo za leto 2008, soglasje k obsegu sredstev za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, ocenitev dela direktorja za leto 2008, soglasje k predlogu o ustanovitvi Zveze splošnih knjižnic, potrditev obsega in vsebine posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2009, Poslovnik

sveta zavoda, program dela KIP za leto 2010 ter se seznanil z ugotovitvami Nadzornega odbora MO Ptuj. Na neformalnih srečanjih so člani sveta redno in tekoče spremljali delo zavoda.

2.2.3 Strokovni svet

Člane strokovnega sveta sestavljajo posamezniki, ki lahko s svojim delom, poslovnimi izkušnjami in javnim ugledom prispevajo k boljšemu delovanju javnega zavoda. Po dva člana imenuje Kulturniška zbornica Slovenije in Zveza splošnih knjižnic, dva člana izberejo delavci na volitvah. Strokovni svet je bil konstituiran 15. 10. 2009 za mandatno obdobje petih let. Strokovni svet sestavljajo:

- mag. Branko Goropevšek, predsednik (Zveza splošnih knjižnic)
- Milena Doberšek, namestnica (predstavnica KIP)
- Vladimir Kajzovar, (KIP Ptuj)
- Nataša Petrovič (Kulturniška zbornica Slovenije)
- Zdenka Ristič (Kulturniška zbornica Slovenije)
- Milica Šavora (Zveza splošnih knjižnic)

Strokovni svet se je v letu 2009 sestel na treh sejah. Na februarski seji je obravnaval in sprejel Poročilo o delu za leto 2008, na oktobrski se je konstituiral in sprejel Poslovnik o delu strokovnega sveta, na novembrski seji pa je obravnaval in podal mnenje k Programu dela knjižnice za leto 2010. Tako poročilo kot program dela je ocenil pozitivno in predlagal, da ju svet zavoda sprejme in potrdi.

2.2.4 Kolegij direktorja

Kolegij direktorja, ki ga sestavljajo vodje oddelkov in njegova namestnica, se je v letu 2009 sestel enajstkrat in obravnaval vse tekoče naloge v zvezi z delom ter bil namenjen medsebojnemu informiranju. Na kolegijih se vodi zapisnik, ki ga piše vsakokrat drug član kolegija.

2.2.5 Nadzori nad delom

V mesecu maju je bil opravljen kontrolni inšpekcijski nadzor s področja varstva pred požarom, s katerim se je kontroliralo izpolnitev zahtev po odločbi, ki jo je knjižnici izdal inšpektor v letu 2008. Ugotovljeno je bilo, da je knjižnica vse pomanjkljivosti in zahteve, ki izhajajo iz spremenjene zakonodaje, odpravila in uskladila.

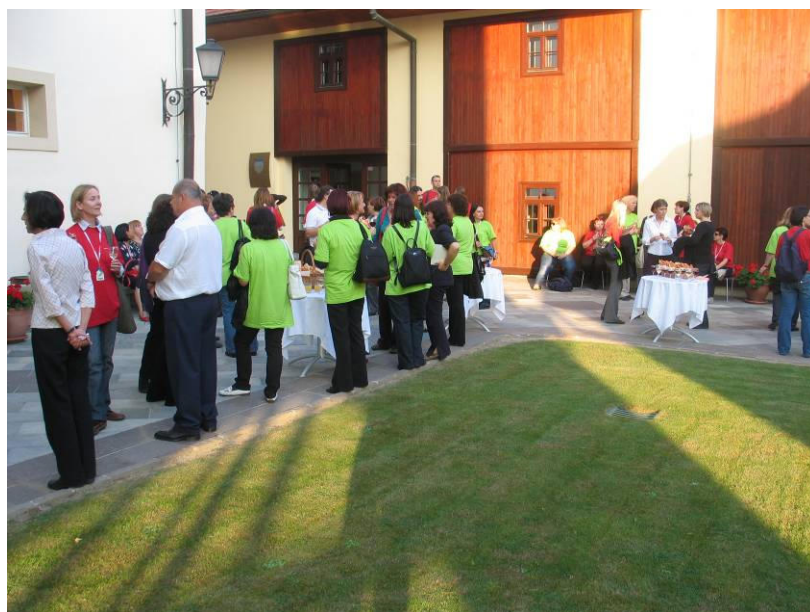
V mesecu juniju je Nadzorni odbor Mestne občine Ptuj izvedel nadzor uporabe proračunskih sredstev MO Ptuj, ki nepravilnosti ni ugotovil. Zaradi problemov, na katere je opozorila knjižnica, pa je dal priporočilo, naj občine soustanoviteljice in pogodbenice s pogodbo uredijo medsebojne pravice in obveznosti, da bo jasno, kako izterjati sredstva od tistih občin, ki finančnih sredstev za delovanje knjižnice v skladu z veljavnimi normativi in zakonodajo (MO Ptuj krovna pogodba z ostalimi občinami) ne zagotovijo v celoti.

V novembru je bil opravljen inšpekcijski nadzor v zvezi s spoštovanjem zahtev Zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov, ki ni ugotovil nobenih kršitev.

Decembra je bil izveden tudi izredni inšpekcijski pregled z namenom preverjanja spoštovanja zakonodaje, ki ureja področje nalezljivih bolezni – pandemske gripe. Ugotovljeno je bilo, da se preventivni ukrepi izvajajo.

Knjižni sejem 2009 v Knjižnici Ivana Potrča

Srečanje ZBDS v Knjižnici Ivana Potrča

3 KADROVSKI KAZALCI

3.1 Število zaposlenih

V letu 2009 je bilo v knjižnici zaposlenih 35 delavcev. 27 delavcev je bilo redno zaposlenih za nedoločen čas, dve delavki sta imeli sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za določen čas enega leta (zaposlitev financiramo s sredstvi, ki jih knjižnica pridobi na razpisu za opravljanje osrednjih območnih nalog), s tremi delavci smo imeli od septembra 2008 sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen čas enega leta (sredstva smo pridobili na razpisu za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih oseb, ki ga s svojimi sredstvi podpira ESS), imeli pa smo tudi 3 udeležence v programu javnih del.

3.2 Spremembe med letom

Do sprememb je med letom 2009 prišlo v septembru, ko se je trem udeležencem iztekla pogodba iz projekta, ki ga je sofinanciral ESS, iztekla pa se je tudi pogodba o zaposlitvi bibliotekarke v mladinskem oddelku, ki smo jo financirali s pomočjo sredstev za območnost. Pogodbeno smo sicer zaposlili enega delavca, a konec leta smo pričakali kadrovsko okrnjeni, zato so bili vsi ostali delavci bolj obremenjeni.

V knjižnici je bila formalna izobrazbena struktura redno zaposlenih za nedoločen čas naslednja:

- 2 delavca z II. stopnjo izobrazbe,
- 2 delavca s IV. stopnjo,
- 7 delavcev s V. stopnjo,
- 7 delavcev s VI. stopnjo,
- 8 delavcev s VII. stopnjo,
- 1 delavec z VIII. stopnjo izobrazbe.

3.3 Štipendisti in pripravniki

V letu 2009 nismo imeli ne štipendistov ne pripravnikov.

3.4 Invalidne osebe

En redno zaposlen delavec ima priznano 70 % invalidnost, en delavec invalid pa je bil vključen v projekt javnih del.

3.5 Javni delavci

Javna dela z nazivom »Urejanje knjižničnih fondov« se izvajajo v naši knjižnici že od samega začetka projekta javnih del, to je od leta 1992 dalje. V vsem tem obdobju je v redno zaposlitev prešlo 10 udeležencev javnih del. V letu 2009 smo imeli podpisane pogodbe za po enega udeleženca z občinami Juršinci, Hajdina in Podlehnik. Do 8. 9. so

bili v knjižnici zaposleni tudi trije delavci iz projekta, ki se je začel v septembru 2008, ko smo bili uspešni na razpisu za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih oseb, ki ga je sofinanciral Evropski socialni sklad. Oddali pa smo tudi prijavo za projekt javnih del v letu 2010, ko bomo imeli vključenih 6 oseb iz tega naslova.

3.6 Število zaposlenih po občinah

Od 29 zaposlenih ima stalno bivališče v MO Ptuj 17 delavcev, preostali pa so iz občin: Majšperk (1 delavec), Dornava (1 delavka), Trnovska vas (1 delavka), Markovci (3 delavke), Destrnik (1 delavec), Cirkulane (1 delavka), Kidričevo (1 delavka), Podlehnik (1 delavka), Videm (2 delavca).

3.7 Analiza – ocena

Pomanjkanje kadrov je v knjižnici zgodba, ki je stara toliko kot knjižnica sama. Vendar smo v letih 2008 in 2009 z drugimi oblikami zaposlitve pokrili primanjkljaj na najpomembnejših segmentih dela. Kadrovske smo okrepili domoznanski oddelek, oddelek nabave in oddelek obdelave, prešli nazaj z računovodskega servisa na lastno službo ter zagotovili dovolj osebja v našem največjem, študijskem oddelku. Ker javni delavci niso ustrezno nadomestilo redno zaposlenim delavcem, saj se prehitro menjavajo, smo v letu 2008 posvetili skrb predvsem temu, da so vsaj trije udeleženci javnih del po enoletni vključenosti v projekt prešli v drugo obliko zaposlitve za določen čas enega leta in s tem zagotovili kvalitetno in usposobljeno pomoč v oddelku tudi v letu 2009. V oddelku izkazuje potrebe po vsaj še enem informatorju, vendar nam občine ustanoviteljice in pogodbenice niso naklonjene pri naših načrtih za nove redne zaposlitve za nedoločen čas. Za leto 2010 smo uspeli v projekt javnih del vključiti brezposelne osebe, ki so bile pri nas vključene že v preteklih letih in postopke ter način dela že poznajo, zato nam bodo v veliko pomoč.

Literarni večer z Ivanom Sivcem

4 DELO V JAVNEM ZAVODU

4.1 Notranja organizacija dela

Knjižnica Ivana Potrča je bila v letu 2008 skladno z Odlokom o ustanovitvi notranje razdeljena na oddelke, in sicer:

- Študijski odderek z mediateko,
- Mladinski odderek,
- Domoznanski odderek,
- Odderek potujoče knjižnice,
- Odderek za razvoj in digitalizacijo,
- Odderek nabave,
- Odderek obdelave,
- Upravno-tehnično službo.

Oddelke vodijo vodje, ki delo v svojem oddelku usklajujejo v skladu z letnim delovnim načrtom in sklepi organov knjižnice.

4.2 Izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje

V nadaljevanju so navedene vsebine izobraževanj in udeleženci:

- Elektronska knjiga in možnost izposoje v splošnih knjižnicah (Doberšek, Jerenec, Kajzovar)
- Knjižničarji – dobri komunikatorji – v Celju (Doberšek, Mesarič, Kajzovar, Frangež)
- posvetovanje Arhivi, knjižnice, muzeji – v Rovinju (Doberšek)
- strokovne srede mesečno v Ljubljani za mladinske knjižničarje
- posvetovanje ZBDS v Mariboru (Klemenčič, Mrgole-Jukič)
- Slovenski knjižni sejem v Ljubljani (Klemenčič, Mesarič, Frangež, Sajko, Knez, Jerenec, Zmazek)
- predstavitev novih knjig založbe Mladinska knjiga (Kajzovar)
- predstavitev programa Študentske založbe (Kajzovar, Klemenčič)
- COBISS konferenca v Mariboru (Šalamon, Knez)
- sejem Frankfurt po Frankfurtu (Filipič, Jurgec)
- izpit za pridobitev licence za vzajemno katalogizacijo – IZUM (Zmazek, Plajnšek)
- katalogizacija sestavnih delov (člankov), tečaj v NUK-u (Zmazek, Plajnšek)
- prevzemanje zapisov v formatu Marc 21 – IZUM (Jerenec)
- strokovna ekskurzija z obiskom knjižnice Grosuplje (vsi zaposleni)
- tečaj in izpit iz požarne varnosti in varstva pri delu (vsi zaposleni)
- strokovna ekskurzija sekcije za potujoče knjižnice na Madžarko (Mrgole-Jukič, Vrečar)
- uporaba programske opreme COBISS2/Katalogizacija – redakcija (Plajnšek, Zmazek)
- sestanki sistemskih administratorjev (Šalamon)
- sestanki Društva bibliotekarjev Maribor (Klemenčič, Mrgole-Jukič)
- sestanki za portal Kamra (Neudauer, Jerenec)
- sestanki domoznanske skupine (Jerenec)
- sestanki tima OOK (Doberšek)
- predavanje in izpit iz ZUP-a za direktorje (Neudauer)
- strokovna ekskurzija direktorjev v Nemčijo – Berlin (Neudauer)

- sejem knjig v Sarajevu (Neudauer)
- sejem Bologna po Bologni (Jurgec, Klemenčič, Kmetec-Friedl)
- izobraževanja računovodij (Ciglar)
- Festival domoznanstva v Kopru (Jerenec, Zmazek)
- aktiv direktorjev osrednjih območnih knjižnic (Neudauer)
- sestanki Nacionalnega sveta (Neudauer)

4.3 Knjižnično gradivo

4.3.1 Prirast gradiva

Knjižnica pridobiva gradivo z nakupom, obveznim izvodom, darovi, zamenjavo in tako imenovanim starim fondom. Med gradivo spadajo monografske in serijske publikacije, glasbeni tiski, neknjižno gradivo, AV-gradivo, igrače, drobni tiski, multimedijско gradivo in drugo gradivo. Pri pridobivanju novega gradiva se upošteva osnovni standard 200 enot knjižnega gradiva na 1000 prebivalcev, za nas kot osrednjo območno knjižnico pa velja minimalni standard 214 enot na 1000 prebivalcev. Velja pa tudi standard iz Pravilnika, ki določa, da mora splošna knjižnica, ki dosega standard za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjevati zbirko z letnim prirastom z najmanj 250 izvodov knjig za 1000 prebivalcev in najmanj 25 izvodov neknjižnega gradiva za 1000 prebivalcev. In ker je ptujska knjižnica dosegla standard za svojo temeljno zbirko, moramo letni prirast načrtovati v višini 275 enot na 1000 prebivalcev.

- Nakup gradiva se opravlja po izdelanih kriterijih. Slediti mora priporočilom, da je razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom 60 : 40 % v korist strokovnega gradiva ter da zagotavlja 30 % naslovov za mladino. Pri izboru in nakupu gradiva mora knjižnica upoštevati potrebe uporabnikov in kakovost gradiva.
- Obvezni izvod je naslednji način pridobivanja novega gradiva. V letu 2006 je bil sprejet nov Zakon o obveznem izvodu, ki je prinesel kar nekaj sprememb. Ptujška knjižnica je tudi po novem zakonu ostala depozitarna organizacija, vendar se je predmet obveznega izvoda spremenil. Dobivamo samo tisto knjižno gradivo, ki izide s pomočjo javnih sredstev. Zaradi novega zakona smo od leta 2007 dalje povečali število nakupa periodike, saj želimo našim uporabnikom zagotoviti kar najširši obseg naslovov.
- Darovi prihajajo v knjižnico od organizacij, avtorjev, založb, predvsem pa od zasebnikov, ki se iz različnih razlogov odločijo za ukinitve ali zmanjšanje svoje lastne knjižnice.
- Zamenjava je pri nas tisto gradivo, ki ga pridobimo v primeru, ko bralci naše gradivo izgubijo ali poškodujejo in ga zamenjajo s podobnim.
- Stari fond je gradivo, ki ga knjižnica hrani še od samega začetka obstoja po drugi svetovni vojni, pa še vedno ostaja zaradi pomanjkanja kadra neobdelano. Tu gre predvsem za starejše gradivo domoznanskega značaja.

Za nakup gradiva nam sredstva zagotavljajo občine ustanoviteljice in pogodbenice, v sorazmernem deležu pa Ministrstvo za kulturo preko dveh razpisov, na katera se knjižnica vsako leto prijavi. Za leto 2009 smo si zagotovili skupaj s prenosom iz leta 2008

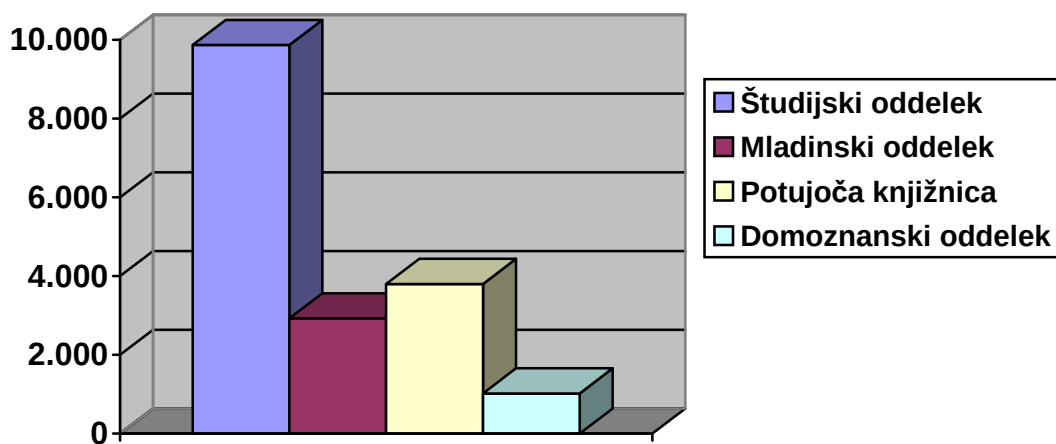
265.028,37 evrov, porabili smo 238.809 evrov, v leto 2010 pa prenašamo za nakup gradiva 26.219 evrov. Na razpisu Ministrstva za kulturo za nakup gradiva smo si zagotovili 102.670 evrov, iz razpisa ministrstva za izvajanje območnih nalog 22.000 evrov, s strani občin pa skupaj s prenosom iz predhodnega leta 140.358 evrov.

Razdelitev porabljenih sredstev za nakup gradiva je naslednja:

knjige in neknjižno gradivo	210.345
serijske publikacije	20.234
»on line« publikacije Oxford	2.995
razglednice v Domoznanskem oddelku	509
igralni pripomočki v Mladinskem oddelku	2.345
vezava publikacij	460
IUS-INFO in FIND-INFO naročnina	1.213
dostop do UDC licence NUK in arhiva Večer	610

4.3.2 Prirast gradiva po oddelkih

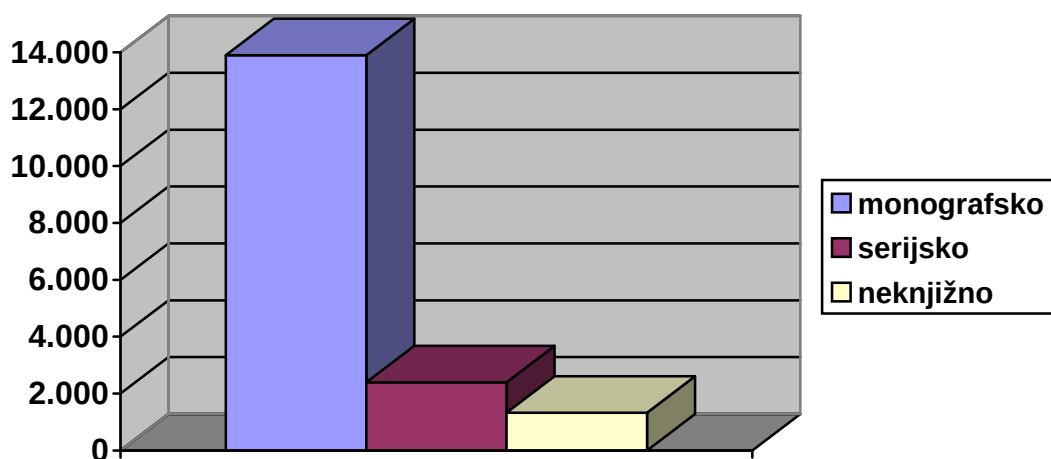
Oddelek	Prirast
Študijski oddelek	9.870
Mladinski oddelek	2.929
Potujoča knjižnica	3.802
Domoznanski oddelek	1.021
SKUPAJ	17.622

Preglednica in graf št. 1: Prirast gradiva po oddelkih

4.3.3 Prirast gradiva po vrstah gradiva in načinu nabave

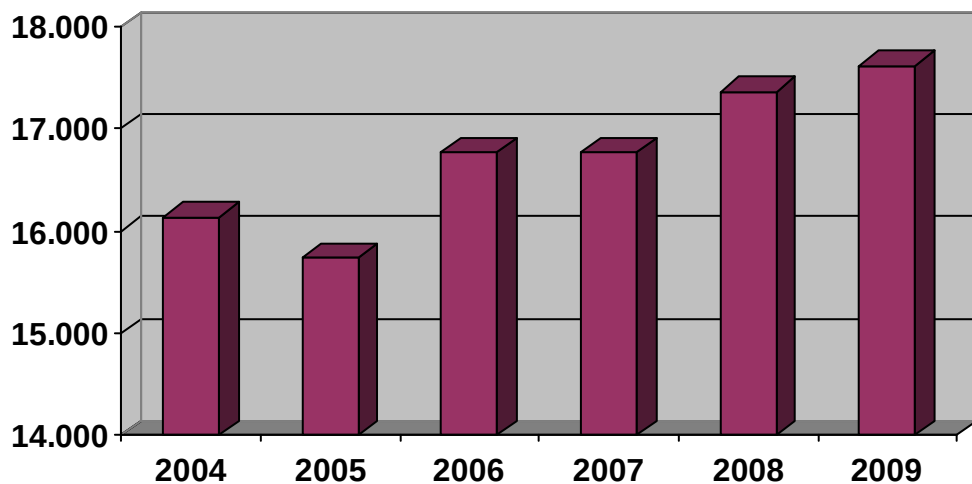
	nakup	obvezni	dar	zamena	stari fond	drugo	SKUPAJ
monografsko	10.514	2.024	855	102	406		13.901
serijsko	412	417	129	10	1.426	2	2.396
neknjižno	890	288	81	20	20	26	1.325
SKUPAJ	11.816	2.729	1.065	132	1.852	28	17.622

Preglednica in graf št. 2: Prirast gradiva po vrstah gradiva in načinu dobave

4.3.4 Prirast gradiva – primerjava po letih

Leto	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Prirast gradiva	16.137	15.741	16.766	16.774 (19.066*)	17.368	17.622

Preglednica in graf št. 3: Prirast gradiva – primerjava po letih

V letu 2009 beleži knjižnica nekoliko višji prirast gradiva kot v predhodnem letu. Ker smo imeli v letu 2007 izjemen prirast na račun obdelave 2.292 enot neobdelanega gradiva iz zapuščine Ivana Potrča, lahko realno primerjamo prirast z letom 2006. (*Tako znaša realni prirast gradiva v letu 2007 16.774 enot). Ta primerjava pokaže na nadaljevanje trenda rasti, ki smo ga dosegli kljub manjšim finančnim sredstvom.

S celotnim prirastom (ne pa samo z nakupom, kakor določajo standardi) 255 enot gradiva na 1000 prebivalcev je knjižnica presegla minimalni normativ (214 enot gradiva na 1000 prebivalcev) in se zelo približala naslednjemu normativu, ki določa, da ko splošna knjižnica doseže standard za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjuje zbirko z letnim prirastom z najmanj 250 izvodi knjig za 1000 prebivalcev in najmanj 25 izvodov neknjižnega gradiva za 1000 prebivalcev. Dosegli smo 236 izvodov knjig (monografskih in serijskih publikacij) na 1000 prebivalcev in 19 izvodov neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev.

S sredstvi Ministrstva za kulturo smo kupili 4.524 enot gradiva, s sredstvi za izvajanje območnih nalog 349 enot, 6.943 enot pa smo kupili s sredstvi občin.

Poleg rednega priliva domoznanskega gradiva (monografske in serijske publikacije, drobni tiski) smo v letu 2009 z nakupom od privatnih zbiralcev pridobili še 10 razglednic z motivi Ptuja in Ormoža z okolico. Vse razglednice so bile digitalizirane in so na voljo uporabnikom na portalu Kamra.

Od ZRS Bistra Ptuj smo prevzeli 54 raziskovalnih nalog osnovnih in srednjih šol, ki so nastale leta 2009.

Knjižnica je od Ministrstva za kulturo v dar prejela tudi faksimile dragocene Valvasorjeve grafične zbirke v 17 zvezkih (Iconotheca Valvasoriana), ki jo hranimo med dragocenostmi Domoznanskega oddelka. Vrednost donacije je 30.000 Eur. Med ostalimi pridobitvami pa izpostavljam tudi nakup prvega zvezka slovenskega prevoda Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske. Projekt bo zaključen leta 2013.

4.3.5 Obdelava gradiva

Obdelava gradiva se vrši v treh oddelkih: Oddelku obdelave, Domoznanskem oddelku in v Oddelku za razvoj in digitalizacijo.

Velika večina obdelave gradiva se opravi v prvem oddelku, kjer od junija dalje delajo 4 delavke – 3 z aktivno licenco za kreiranje zapisov in manipulantka - knjižničarka. Ob rednem dotoku novega gradiva smo v letu 2009 uspeli popraviti in urediti tudi 5.698 starih, nepopolnih zapisov. Še vedno pa nam žal ostaja 16.849 OLD zapisov, ki pa jih bomo skušali prioritarno urediti v letu 2010. Delo je zelo zahtevno in zamudno (preverjanje v bazi CONOR – avtorski bazi, preverjanje avtorjev po enciklopedijah, internetu in drugih dostopnih virih ...), zato bomo v oddelku temu posvetili posebno pozornost. Za serijske publikacije se opravlja sproten vnos v Oddelku za razvoj in digitalizacijo.

V Domoznanskem oddelku se obdeluje predvsem starejše gradivo in članki ter novo gradivo, ki tekoče prihaja v domoznansko zbirko. Tekoče se obdelujejo domoznanski članki iz dnevnikov Delo in Večer, obdelujejo pa se tudi članki in sestavni deli iz nekaterih drugih serijskih publikacij (Časopis za zgodovino in narodopisje, Zgodovinski časopis, Ptujčan, Zbornik za umetnostno zgodovino, itd.) ter monografske publikacije (lokalni zborniki ipd.). Največ domoznanskih člankov vsebuje Štajerski tednik, kjer se nove številke obdelujejo tekoče, zamude pa nastajajo pri obdelavi letnikov 2007 in 2008, ko je bila bibliotekarka na porodniškem dopustu.

4.3.6 Izločanje gradiva – odpis

V letu 2009 smo iz naših fondov izločili 5.789 enot gradiva. Odpisali smo 5.442 monografskih publikacij (4.994 enot knjižnega in 448 enot neknjižnega gradiva) in 347 enot serijskih publikacij (341 knjižnih enot in 6 neknjižnih). V Študijskem oddelku smo odpisali 2.345 enot, v Mladinskem oddelku 1.557, v Potujoči knjižnici 1.879 ter v Domoznanskem oddelku 8 enot. Seznam zastarelega gradiva je bil poslan v Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani. Ker povpraševanja s strani NUK-a ni bilo, smo gradivo ponudili in pripravili za šolske knjižnice, za zamejski dijaški dom v Gorici in za bralce.

4.3.7 Varovanje gradiva

Najdragocenejše gradivo hranimo v zaščitnih škatlah, ki so narejene iz posebnih brezislinskih materialov, dragoceno gradivo pa zaščitimo tudi z ovojem iz brezislinskega papirja.

Vse ostalo gradivo je opremljeno z zaščito proti kraji.

Ker smo imeli v naših depojih, kjer hranimo skoraj polovico vsega gradiva, težave z zagotavljanjem ustrezne vlage v prostorih, smo v okviru praznovanja 60-letnice uspeli od donatorjev pridobiti 4 profesionalne razvlažilce prostorov, tako da sedaj gradivu zagotavljamo ustrezno klimo.

4.4 Člani knjižnice

V letu 2009 je imela knjižnica 13.555 aktivnih članov ali 19,6 % vsega prebivalstva svojega območja. Število aktivnih članov se je v letu 2009 zvišalo glede na leto 2008 za 529 članov, oziroma za 4 %.

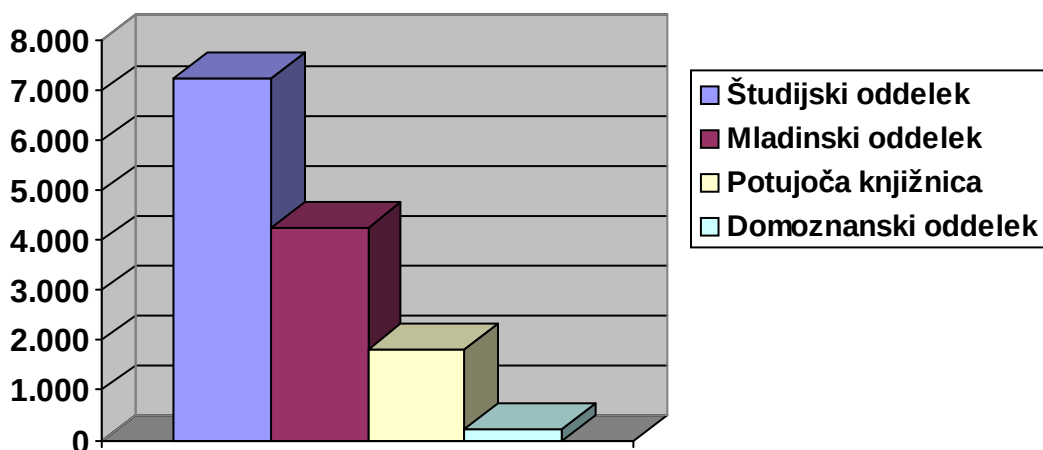
Med aktivnimi člani so največje kategorije bralcev naslednje:

zaposleni	3.127
srednješolci	1.772
študenti	2.153
osnovnošolci	4.381
predšolski otroci	758

Ostale člane uvrščamo med upokoјence, gospodinje, nezaposlene, svobodne poklice, obrtnike in druge kategorije.

Prikaz po oddelkih:

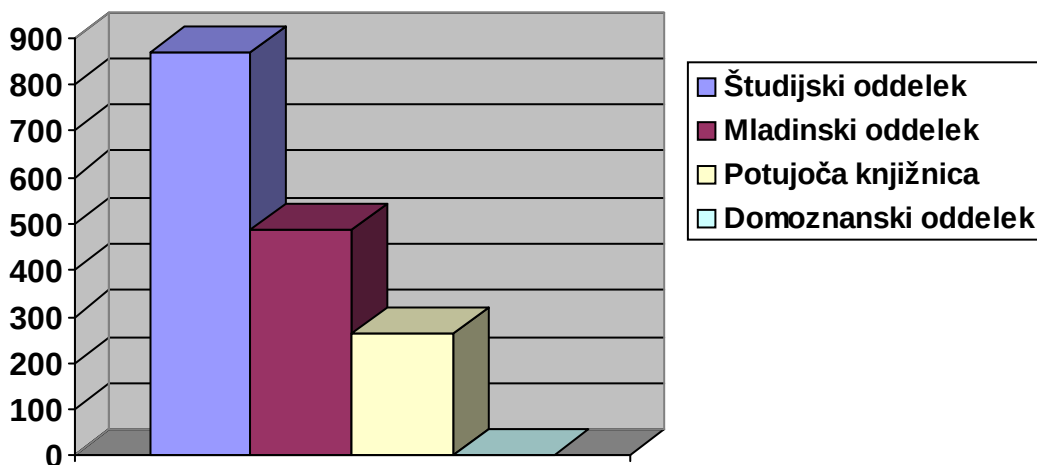
Status	Oddelek	Število
Aktivni člani	Študijski oddelek	7.245
	Mladinski oddelek	4.261
	Potujoča knjižnica	1.827
	Domoznanski oddelek	222
	SKUPAJ	13.555

Preglednica in graf št. 4: Število aktivnih članov po oddelkih

V letu 2009 smo vpisali 192 več novih bralcev kot v letu 2008. Skupaj se je v knjižnico včlanilo 1.617 novih članov. V naslednjih letih bo podatek o novo vpisanih članih prav tako naraščal, saj smo morali v knjižnicah zaradi zakona o varovanju osebnih podatkov preiti na nov sistem evidenc. Vsakega bralca, ki več kot leto dni ni obiskal v knjižnice in ima poravnane vse obveznosti, brišemo iz naših evidenc in ga ob prvem naslednjem obisku ponovno vpišemo kot novega bralca. Pri naših uporabnikih to povzroča kar nekaj težav in nejevolje, a vse slovenske knjižnice morajo zakon in navodilo informacijske pooblaščenke upoštevati.

Status	Oddelek	Število
Novi člani	Študijski oddelek	867
	Mladinski oddelek	486
	Potujoča knjižnica	264
	Domoznanski oddelek	0
	SKUPAJ	1.617

Preglednica in graf št. 5: Število novih članov po oddelkih

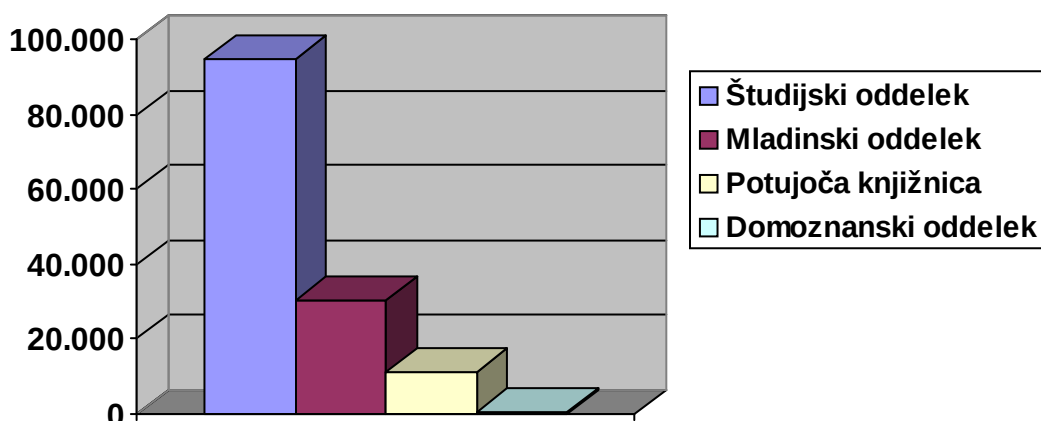
4.5 Obisk v knjižnici

Obiske bralcev, ki so povezani z izposajo ali uporabo čitalniških računalnikov, merimo s sistemom COBISS. Vsak obisk merimo sproti, kar pomeni, da evidentiramo vsakega člana, za katerega opravimo storitev. Tako lahko enega člana štejemo večkrat, če si na primer izposodi gradivo v mladinskem, nato pa še študijskem oddelku, saj sta to ločena oddelka z dvema izposojevalnima mestoma.

V letu 2009 smo zabeležili 8,8 % (11.059 obiskov) večji obisk kot v letu 2008. V Študijskem oddelku je bilo 7.593 več obiskov, v Mladinskem 113 več, v Potujoči knjižnici 675 manj in v Domoznanskem oddelku 200 več.

Celoten obisk, vezan na izposajo, je bil v letu 2009 po oddelkih:

Oddelek	Obisk
Študijski oddelek	94.525
Mladinski oddelek	30.435
Potujoča knjižnica	11.021
Domoznanski oddelek	565
SKUPAJ	136.546

Preglednica in graf št. 6: Obisk – vezan na izposajo

K tem obiskom pa v knjižnici prištevamo še obisk v čitalnicah, obisk bibliopedagoških, pravljicnih, počitniških in igralnih ur, obisk razstav in literarnih večerov, ogleda knjižnice in druge obiske. Skupen obisk knjižnice je tako v lanskem letu znašal:

- izposoja (beležen obisk v sistemu COBISS) – 136.546
- obisk, ki ga merimo ročno v Potujoči knjižnici in Domoznanskem oddelku – 12.629
- obisk bibliopedagoških ur, vodenih ogledov, Potrčeve zbirke – 3.991
- pravljice z jogo – 212
- projekt Rastem s knjigo – 650 (v Mladinskem in Študijskem oddelku z različnim programom)
- obisk razstav, literarnih večerov – 1.030

V letu 2009 so nas obiskali vsi sedmošolci s Ptujkega v okviru projekta Rastem s knjigo, učenci osnovnih šol s Ptujkega in širše Slovenije, ki so pri nas v šoli v naravi, cicibani iz vrtcev, dijaki srednjih šol (Gimnazija Ptuj in Ormož, Srednja biotehniška šola, Ekonomska gimnazija, Srednja elektro šola, Srednja lesarska šola iz Maribora, dijaki iz Burghausna), študenti Pedagoške akademije in Filozofske fakultete iz Maribora, iskalci zaposlitve, ki so jih pripeljali Ljudska univerza, Animacija in Vitis, varovanci Zavoda dr. M. Borštnarja iz Dornave, bolniki Psihiatrične bolnišnice Ormož, tečajniki Univerze za tretje življenjsko obdobje ter številni posamezniki. Domačih in tujih turistov, ki si stavbo ogledujejo sami, ne evidentiramo.

Prav tako ne evidentiramo obiska »Internet klepetalnice« v pritličju, kjer je bralcem na voljo periodika in prostor za druženje. Po približnih ocenah jo dnevno obišče do 50 bralcev, kar bi zneslo v celem letu okrog 13.000 neevidentiranih uporabnikov.

Skupaj je bilo evidentiranih **155.058** obiskovalcev.

Obiska pravljič, bibliopedagoških ur in predavanj, ki jih izvajajo naši delavci izven matičnega zavoda, ne beležimo.

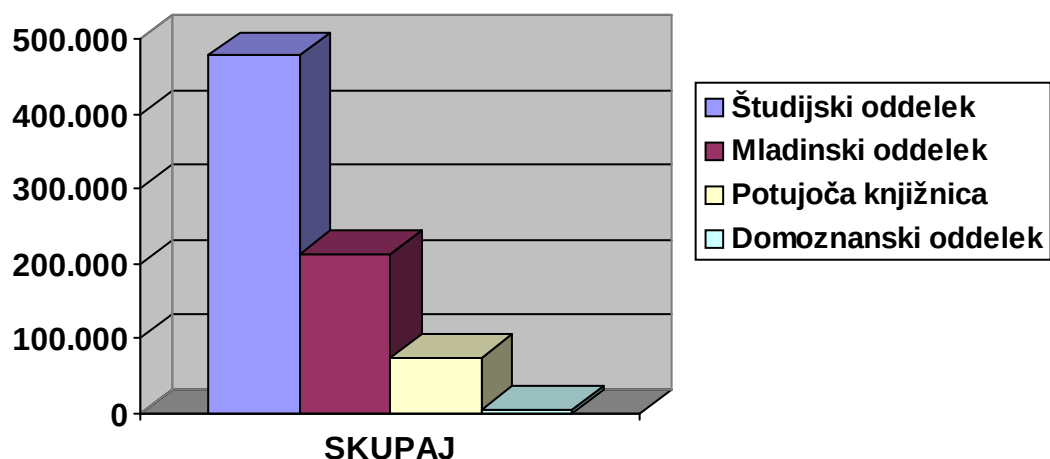
Izposoja gradiva

Knjižnica ima 4 stalna izposojevalna mesta, ki so tudi lokacijsko ločena, zato jih vodimo kot 4 izposojevališča. To so: Študijski, Mladinski in Domoznanski oddelek ter Potujoča knjižnica z bibliobusom.

Naša knjižnica sodeluje tudi v medbibliotečni izposoji. Tako smo v lanskem letu bralcem naše knjižnice naročili 270 enot in dobili 230 enot (85,2 % realizacija) iz 66 različnih knjižnic v Sloveniji, sami pa smo 52 knjižnicam za njihove bralce posredovali 162 (98,8 %) enot gradiva.

Večina aktualnega gradiva je dostopna v oddelkih na policah s prostim pristopom. Sicer pa je v naši knjižnici razmerje med gradivom v prostem pristopu in tistim v depojih približno 50 : 50.

Oddelek	Monografske publikacije	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
Študijski oddelek	434.272	25.558	17.854	477.684
Mladinski oddelek	192.215	18.756	2.501	213.472
Potujoča knjižnica	61.751	9.491	2.599	73.841
Domoznanski oddelek	1.632	91	3.249	4.972
SKUPAJ	689.870	53.894	26.203	769.969

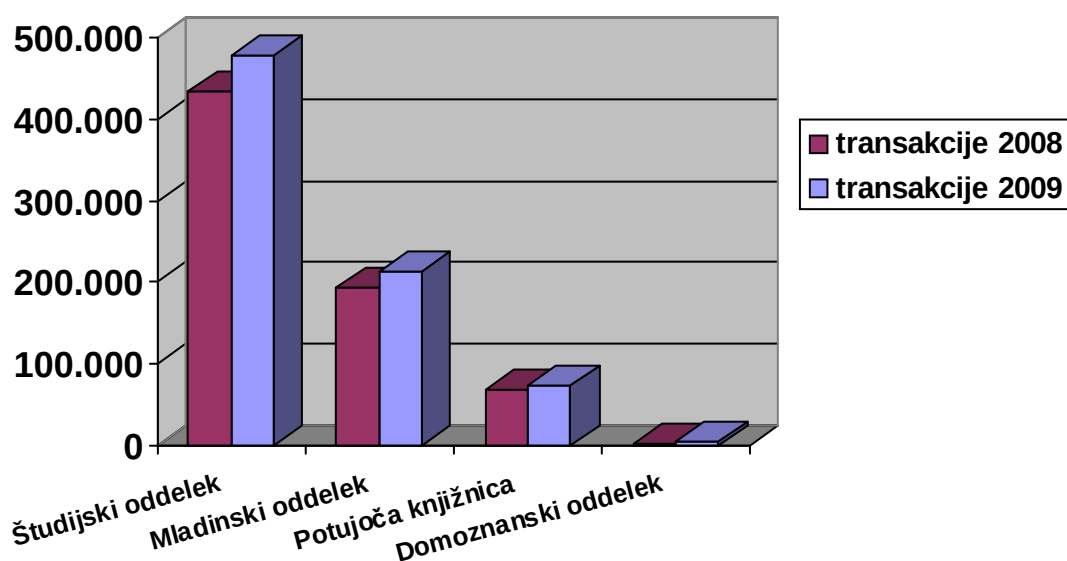

Preglednica in graf št. 7: Izposoja knjižničnega gradiva po oddelkih

Odrasli bralci so si izposodili 525.220 enot gradiva, mladi do 15 let pa 244.749 enot. Od skupnega števila 769.969 enot gradiva smo izposodili 384.179 enot leposlovja in 385.790 enot strokovne literature. 711.713 enot gradiva je bilo v slovenskem jeziku, 58.256 enot pa v drugih jezikih. Skupaj smo izposodili 716.073 enot knjižnega (to so monografske in serijske publikacije) in 53.896 enot neknjižnega gradiva.

Primerjava rasti transakcij po oddelkih za zadnji dve leti:

Oddelek	transakcije 2008	transakcije 2009
Študijski oddelek	434.026	477.684
Mladinski oddelek	193.854	213.472
Potujoča knjižnica	67.881	73.841
Domoznanski oddelek	2.961	4.972
SKUPAJ	698.722	769.969

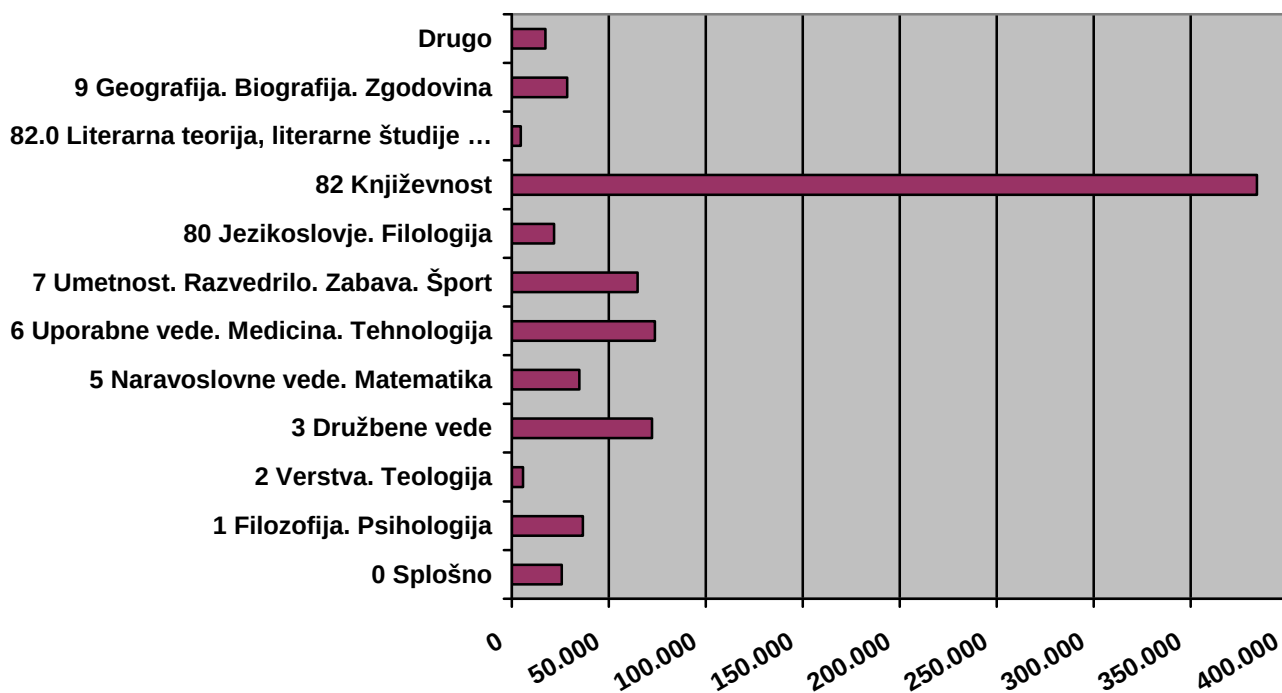
Število transakcij smo glede na leto 2008 povečali za 10,1 %. Opravljenih je bilo tudi 9.899 transakcij na knjigomatu.

Za ilustracijo navajamo še statistične podatke o transakcijah pri večjih skupinah naših bralcev in primerjavo z letom 2008:

- zaposleni – 198.957 transakcij (173.673 v letu 2008)
- osnovnošolci – 183.168 (170.769)
- študenti – 136.554 (131.708)
- srednješolci – 73.764 (65.968)
- predšolski otroci – 61.581 (53.125)

Transakcije glede na UDK gradiva:

UDK vrstilec	število transakcij
0 Splošno	25.715
1 Filozofija. Psihologija	36.658
2 Verstva. Teologija	5.708
3 Družbene vede	72.208
5 Naravoslovne vede. Matematika	34.789
6 Uporabne vede. Medicina. Tehnologija	73.714
7 Umetnost. Razvedrilo. Zabava. Šport	64.828
80 Jezikoslovje. Filologija	21.701
82 Književnost	384.179
82.0 Literarna teorija, literarne študije in literarna tehnika	4.644
9 Geografija. Biografija. Zgodovina	28.564
Drugo	17.261
SKUPAJ	769.969

Gibanje članstva, obiska in izposoje v preteklih nekaj letih prikazuje naslednja preglednica:

Leto	Člani	Novi člani	Obisk	Transakcije
2003	11.055	2.130	111.458	596.893
2004	12.386	1.506	116.201	547.711
2005	12.821	1.439	115.612	647.253
2006	13.263	1.367	119.316	677.956
2007	14.182	1.261	117.330	669.052
2008	13.026	1.425	125.487	698.722
2009	13.555	1.617	136.546	769.969

Literarni večer z Meo Valens

Literarni večer ob začetku bralne značke za odrasle 2009

5 RAZSTAVNA DEJAVNOST ZAVODA IN LITERARNI VEČERI

5.1 Razstave v Študijskem oddelku – pred vhodom v izposojlo

- januar: Priporočamo v branje in Umrl je Ivo Zorman (Vladimir Kajzovar)
- februar: France Prešeren, 160-letnica smrti (Vladimir Kajzovar)
- marec: Josip Murn - Aleksandrov, 130-letnica rojstva (Vladimir Kajzovar)
- april: Slovenske knjižnice se predstavljajo (večja tematska razstava) (Robert Filipič)
- maj–junij: Ivan Sivec: Mojih prvih 60 (večja tematska razstava) (Vladimir Kajzovar)
- julij: Peter Božič 1932–2009 (Vladimir Kajzovar)
- julij–avgust: Vodnik po Ptuju in okolici 1859–2009 (Mira Jerenec)
- september: Joža Mahnič, 1918–2009 (Vladimir Kajzovar)
- oktober: Filatelija: Gradivo v naši knjižnici (Robert Filipič)
- november: zaključek Bralne značke za odrasle – Aksinija Kermauner (Jožica Sajko)
- december: Arctice horulae (Vladimir Kajzovar)
- december: Frankfurt po Frankfurtu (Robert Filipič)

5.2 Razstave v Mladinskem oddelku

- 60-letnica smrti Otona Župančiča (Andrej Frangež)
- Leto astronomije (Andrej Frangež)
- Slovenski impresionisti in poeti (Leonida Mesarič)
- spominska razstava Branki Jurca (Leonida Mesarič)
- priložnostna razstava ob smrti Kristine Brenkove (Leonida Mesarič)
- razstava ob slovenski akciji knjižno-muzejski kviz (Leonida Mesarič)
- razstava na temo večernice (Andreja Rimele)
- ob tednu otroka (Andreja Rimele)

Ob vsaki razstavi so v oddelku pripravili tudi literarno uganko.

5.3 Razstave na bibliobusu

Razstave pripravijo šole in vrtci, ki jih bibliobus obiskuje. Nastanejo v sodelovanju, po bibliopedagoški uri in se nanašajo nanjo. V letu 2009 je oddelek pripravil 9 razstav na bibliobusu, Tjaša Mrgole-Jukič pa je bila tudi koordinatorka za izvedbo in otvoritev razstave Maske, ki jo je pripravilo Sožitje v razstavišču knjižnice.

- januar: Snežaki (OŠ Lovrenc)
- februar: Klovni in maske (OŠ Olge Meglič in OŠ Lovrenc)
- marec: Zvončki (1. razred OŠ Trnovska vas)
- april: Pomlad je tu (izdelki rož in metuljev) (OŠ Polenšak)
- maj: Žabica nacija (ilustracije) (2. razred OŠ Ivanjkovci)
- junij: Vesele počitnice (Tjaša Mrgole-Jukič, Srečko Vrečar)
- september: Bibliobus (OŠ Leskovec)
- november: Metulji
- december: Smučarji (3. razred OŠ Gorišnica)

5.4 Literarni večeri, večje razstave in drugi dogodki

5.4.1.

Knjižnica že vrsto let odpre svoja vrata 2. januarja, ko se pri nas zberejo pohodniki po Potrčevi in Murkovi poti. Društvo Zreli vedež je v letu 2009 na svojem pohodu zbralo blizu 250 pohodnikov. Kot je že tradicija, so se udeleženci pohoda zbrali na dvorišču naše knjižnice in po pozdravnem nagovoru krenili na pot.

5.4.2.

15. januarja smo v razstavišču knjižnice pripravili besedni, slikovni in pesemski potopis z gostjo Meo Valens (Metko Peserl) ob njeni knjigi Uглаšena. Pogovor je pripravil in vodil Vladimir Kajzovar.

5.4.3.

V okviru Festivala zgodbe – Fabule sta 28. januarja Študentska založba in Založba Sanje k nam pripeljala enega najvidnejših švedskih pisateljev Svena Lindqvista. Pogovor z avtorjem je vodila Tina Košir.

5.4.4.

12. februarja smo v razstavišču gostili razstavo Maske, ki so jo pod vodstvom Janka Mariniča Jake pripravili varovanci društva Sožitje iz Ptuja. Razstavo je odprla evropska poslanka Ljudmila Novak, koordinatorka projekta pa je bila Tjaša Mrgole-Jukič.

Varovanci društva Sožitje iz Ptuja v Knjižnici Ivana Potrča

5.4.5.

19. marca smo počastili svetovni dan poezije in aprilske knjižne praznike ter pričeli bralno značko za odrasle 2009. V sodelovanju z založniško hišo Pivec smo pripravili literarno-glasbeni večer s pesnico in prevajalko Eriko Vouk, glasbenikom in pesnikom Petrom Andrejem in profesorico književnosti ter urednico revije Otrok in knjiga Darko Tancer Kajnih. Vodja projekta je bila Liljana Klemenčič.

5.4.6.

23. aprila se je Vladimir Kajzovar pogovarjal z Romano Potočnik in Silvestrom Vogrincem o njunih mladinskih romanih *Moja izbira* in *Disco kraljica*.

Literarni večer z Silvestrom Vogrincem in Romano Potočnik

5.4.7.

Aprila smo v čast knjižnih praznikov pripravili tudi tradicionalni sejem knjig na dvorišču naše knjižnice, na katerem sodelujejo knjigarnarji in založniki. Organizacijo sejma je tudi v letu 2009 vodila Marina Jurgec.

Knjižni sejem v Knjižnici Ivana Potrča

5.4.8.

V mesecu avgustu smo v razstavišču naše knjižnice gostili del likovne kolonije Art Stays. Razstavo in dogodek sta vodila Vlado in Jernej Forbici.

5.4.9.

V septembru smo imeli na Ptuju edinstveno razstavo vrhunskih slovenskih umetnikov, ki so se prav na Ptuju prvič skupaj predstavljali slovenski javnosti. V razstaviščih Stari zapori, Salon umetnosti, Miheličevi galeriji in razstavišču knjižnice so razstavljali svoja dela Bogdan Borčič, Jože Ciuha, Albin Lugarič, Vladimir Makuc in France Slana. Pokrajinski muzej Ptuj Ormož je v našem razstavišču z otvoritvijo 10. septembra predstavil dela Franceta Slane.

5.4.10

17. septembra je Plesna sekcija DPD Svoboda iz Ptuja predstavila publikacijo Petdeset odplesanih. Z avtorico in urednico publikacije se je pogovarjala Nataša Petrovič, plesno točko Tango je izvedla Saša Zavratnik, posebni gost večera pa je bil tudi plesalec Jernej Brenholc.

5.4.11.

2. oktobra smo skupaj s Talumom iz Kidričevega vabili na literarni večer ob izidu kolumn, pesmi in fotografij z naslovom Postanki v času avtorice Aleksandre Jelušič.

Literarni večer z Aleksandro Jelušič

5.4.12.

7. oktobra so knjižnico napolnili naši stanovski kolegi. Čez 200 kolegov, ki so se udeležili posvetovanja Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, je obiskalo tudi našo knjižnico. Zaposleni smo jim po skupinah pripravili vodstvo po knjižnici in posameznih zbirkah.

Srečanje ZBDS v Knjižnici Ivana Potrča

5.4.13.

Že naslednji dan, 8. oktobra, smo naše razstavišče odstopili Filatelističnemu društvu Ptuj, ki je ob svoji 60-letnici pripravilo veliko razstavo znamk in ostalega filatelističnega gradiva.

5.4.14.

12. novembra smo za potencialne partnerje pripravili predstavitev portala Kamra na primeru naše digitalne zbirke razglednic. Predstavitve je vodila urednica v naši knjižnici Mira Jerenec.

5.4.15.

Naš zadnji literarni večer je bila svečanost ob zaključku Bralne značke za odrasle z naslovom Tema ni en črn plašč. V goste smo 20. novembra na dan splošnih knjižnic skupaj z založbo Miš povabili Aksinijo Kermauner, eno najbolj branih slovenskih književnic, in Marjolijn Hof, prozaistko in poetinjo iz Amsterdama. Prireditev so pripravile in koordinirale Liljana Klemenčič, Jožica Sajko in Marina Jurgec.

Zaključek bralne značke za odrasle 2009 – gostji večera Aksinijo Kermauner in Marjolijn Hof

6 PROJEKTI

6.1 Splošno o projektih

Pri projektih se KIP trudi, da so izvirni, avtorski, s poudarjenimi elementi bibliopedagoške dejavnosti. Zraven splošnih knjižničnih ciljev (npr. udomačenje v knjižnici, dvig članstva, sodelovanje v lokalni skupnosti, povezovanje z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami in drugimi kulturnimi ustanovami, razvijanje samostojnega uporabnika knjižnice, dvig izposoje gradiva, povezovanje med oddelki knjižnice, vzajemno ustvarjanje pozitivne podobe ...), književnih ciljev (spoznavanje literature, literarnih oblik, knjižnih novosti, literarnih nagradencev, nacionalnih literarnih nagrad, poudarjanje domoznanskih avtorjev, zavedanje kvalitete v leposlovju ...) in knjižnih ciljev (bibliofilstvo, bibliologija, ravnanje s knjigo, materialna raba in podoba knjige, udomačenje knjige ...) izpolnjujejo široki spekter kulturnega zavedanja.

Vsi projekti segajo čez knjižnični prostor lokalne skupnosti, saj so deležni strokovne, medijske in druge pozornosti tudi v celotnem slovenskem prostoru.

Druga vrsta projektov so tisti, ki so vezani na posamezne razpise Ministrstva za kulturo in so namenjeni posodabljanju informacijsko-komunikacijske opreme v knjižnicah, nakupu knjižničnega gradiva, izvajanju nalog osrednjih območnih knjižnic in podobno. Za knjižnico so projekti tudi javna dela in zaposlovanja s pomočjo ESS ali sklada za zaposlovanje invalidov. Za zaposlitev (za čas enega leta) dolgotrajno brezposelnih oseb smo v letu 2008 na razpisu Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki ga sofinancira Evropski socialni sklad, dobili sredstva v višini 22.000 evrov. Projekt se je zaključil septembra 2009.

6.2 Pravlјice z jogo

Pravlјice izvajata v pravljіčni sobi mladinskega oddelka Sonja Trplan, specialna pedagoginja, inštruktorica joge in članica Društva joga v vsakdanjem življenju Maribor kot zunanja sodelavka, in knjižničarka in pravljіčarka Liljana Klemenčič. Prvi del ure je namenjen pripovedovanju izbrane pravljice, drugi pa vadbi joge. Urico zaključuje druženje s knjigami. Pravlјice z jogo so namenjene cicibanom in učencem prve triade devetletke ter so brezplačne. Projekt je Liljana Klemenčič predstavila tudi na mednarodnem posvetovanju septembra v Novem mestu.

V letu 2009 smo izpeljali 11 pravljic z jogo, ki jih je skupaj obiskalo 212 otrok.

6.3 Bralna značka za odrasle

Nosilki in izvajalki projekta sta bibliotekarka študijskega oddelka Jožica Sajko in višja knjižničarka Liljana Klemenčič. Z izbranim bralnim seznamom in odgovarjajočimi opombami uspešno privablja odraslo bralno publiko v vseh oddelkih ptujske knjižnice. Akcijo so s knjižnimi nagradami podprli: Založba Mladinska knjiga, Družba Piano in Littera iz Ljubljane. V letu 2009 smo bralno značko začeli 19. marca ob svetovnem dnevu poezije, ko smo v goste povabili Eriko Vouk, in zaključili na dan splošnih knjižnic, 20. novembra, ko sta bili naši gostji Aksinja Kermauner in Marjolijn Hof. Minulo leto smo akcijo razširili še na druge knjižnice, tako da so v njej poleg naše sodelovale še knjižnice v Ormožu, Mariboru,

Slovenski Bistrici in Novem mestu. V naši knjižnici je bralno značko osvojilo čez 120 odraslih bralcev.

S projektom smo se tudi v letu 2009 prijavi na razpis Javne agencije za knjigo Republike Slovenije. Iz nerazumljivih razlogov je JAK našo prijavo zavrnil, a smo po dveh pritožbah uspeli, tako da nam bo za ta projekt JAK v letu 2010 nakazala 4.500 EUR.

6.4 Nabava informacijsko-komunikacijske tehnologije

Tudi v letu 2009 smo nadaljevali s posodabljanjem naše strojne in programske opreme. V ta namen smo se prijavi na razpis Ministrstva za kulturo in Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Z lastnimi sredstvi in s pomočjo na razpisih pridobljenih sredstev smo v letu 2009 posodobili izposojevalno mesto na bibliobusu – kupili smo nov prenosni računalnik in čitalec črtne kode –, naša knjižnica pa je uvrščena tudi med prvih deset splošnih knjižnic, ki so vzpostavile brezžično omrežje Eduroam in Libroam. V ta namen smo kupili strežnik ter namestili štiri dostopovne točke in tako s signalom pokrili vse študijske sobe in čitalnice ter povezali brezžično tudi bibliobus in Mali grad.

Kupili smo licenco za EZproxy (oddaljen dostop do plačljivih baz podatkov za člane knjižnice), namestili overjeno digitalno strežniško potrdilo na poštni strežnik KIP, opravili servis UPS naprave, zaključili priklop vseh delovnih postaj vseh redno zaposlenih delavcev na nov strežniški sistem, predstavili evidenco delovnega časa z delovne postaje na strežnik, posodobili video nadzor v knjižnici (nova kamera, nova digitalna snemalna naprava), sodelovali pri razvoju novega uporabniškega vmesnika, vzpostavili in testirali povezavo med portalom Kamra in COBISS katalogom naše knjižnice ter odpravili napake na knjigomatu, ki sedaj omogoča več funkcij – izposoja gradiva, vračilo gradiva, podaljševanje roka izposoje in izpis uporabniku prijaznih potrdil o opravljenih transakcijah na knjigomatu.

6.5 Digitalizacija in Digitalna knjižnica Slovenije

V okviru mednarodnega projekta Digitalna knjižnica Slovenije načrtujemo digitalizacijo Ptujkega Tednika, Tednika in Štajerskega tednika. V letu 2009 smo od družbe Radio tednik d. o. o. kot nosilke avtorskih pravic pridobili dovoljenje za digitalizacijo tega gradiva. Pripravili smo dokumentacijo za potrebe izvedbe razpisa za zbiranje ponudb, ki ga je ob koncu leta objavila Narodna in univerzitetna knjižnica.

Zbirke, ki smo jih do sedaj vključili v dLib, bodo dostopne tudi preko Europeane. Da bodo te zbirke v evropskem okolju bolje predstavljene, smo pripravili kratek opis posameznih digitalnih zbirk.

Posredovali smo tudi pri vključitvi dveh del z našega območja v Digitalno knjižnico Slovenije. Tako sta bili z našo pomočjo v dLib vključeni diplomska naloga Petra Šemničkega in jubilejni zbornik Petdeset odplesanih, ki ga je uredila Božena Krivec.

6.6 Rastem s knjigo

Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport sta se v letu 2006 odločili za poseben projekt spodbujanja bralne kulture med učenci sedmih razredov osnovnih šol. V ta namen so vsem otrokom zagotovili tudi knjižno darilo. V tem projektu nas je v letu 2009 obiskalo 618 učencev sedmih razredov vseh šol z našega območja. Ormoške sedmošolce sprejme Knjižnica Ormož. Za njih smo pripravili poseben dvourni program po sklopih: predstavitev in ogled knjižnice, predstavitev sistema COBISS in na koncu še leposlovni del v mladinskem oddelku s podaritvijo knjige. Učence so vodili Milena Doberšek, Vladimir Kajzovar in Liljana Klemenčič, za koordinacijo projekta pa je skrbela Lidija Majnik.

6.7 Spletna stran

V letu 2009 je spletno stran knjižnice obiskalo 72.658 virtualnih obiskovalcev, kar pomeni povprečno 199 obiskov dnevno. Podatki kažejo, da je obisk spletne strani v primerjavi s preteklim letom večji, saj beležimo 13 % večji dnevni obisk. Največkrat obiskane podstrani so bile: Splošne informacije, Knjižnično gradivo, Oddelki, Prireditve in obvestila, Povezave. Urednica spletne strani je Milena Doberšek, ki skrbi za to, da je spletna stran redno dopolnjevana ter da so uporabniki obveščeni o novostih in dogajanju v knjižnici. V letu 2009 smo na spletni strani pričeli objavljati mesečne sezname novosti za strokovno literaturo in leposlovje. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev nismo uspeli realizirati načrtovanih prevodov spletne strani.

6.8 Elektronsko obveščanje članov

Sistem elektronskega obveščanja članov o skorajšnjem poteku roka izposoje in o skorajšnjem prejemu opomina smo vzpostavili že leta 2007. Tudi v letu 2009 so se obvestila avtomatsko kreirala in pošiljala vsak dan po elektronski pošti tistim članom, ki imajo vpisan svoj elektronski naslov in ki to želijo. Ta sistem nam omogoča tudi pošiljanje posebnih obvestil (o spremembah delovnega časa in podobnem).

6.9 Aktiv šolskih knjižničarjev

Tradicionalno dobrim stikom knjižnice in osnovnih šol na ptujskem sledi tudi aktiv šolskih knjižničarjev. KIP v njem opravlja vlogo koordinatorja in gostitelja in je aktiven člen v seznanjanju z novostmi in projekti na področju našega skupnega dela. Na aktivu se vsi šolski knjižničarji seznanijo s projekti, ki tečejo v naši knjižnici, letos pa smo jim pripravili tudi veliko knjig, ki smo jih izločili iz naših fondov, da so jih lahko nabrali za svoje knjižnice.

6.10 Sodelovanja in druge akcije

Knjižnica je zelo odprt javni zavod, ki odpira svoja vrata za razstave in predavanja ter simpozije tudi drugim. Tako smo v letu 2009 pri nas gostili Zgodovinski arhiv Ptuj s predstavitev knjige Miloša Mikole Dokumenti in pričevanja II in knjige Katje Zupanič Četništvo na Štajerskem. Koordinatorica je bila Melita Zmazek. Pri nas so bili etnografi,

plesalci in filatelisti. Pa tudi sami smo bili marsikje. Mira Jerenec je v okviru prireditev Elixir dolgega življenja v Osrednji knjižnici Koper izvedla predstavitev Paracelsusovih zbranih del iz leta 1616, ki jih hrani KIP. Vladimir Kajzovar je imel dve predavanji o dr. Alojziju Remcu v novogoriški knjižnici in v Oseku, skupaj z Boštjanom Koražijo sta imela literarni večer v KUD Majšperk. Liljana Klemenčič je predstavljala Pravljice z jogo na srečanju v Novem mestu ter bila predavateljica na Knjižnem sejmu v Ljubljani, gostovala na zaključkih bralnih značk na osnovnih šolah ter sodelovala z bibliopedagoškimi uricami v vrtcih in šolah ter na roditeljskih sestankih.

Sodelovali smo s šolami, vrtci, CID-om, Zavodom Dornava, Društvom deklet in žena Hajdina, zavodi in posamezniki.

6.11 Publiciranje

Knjižnica v letu 2009 ni izdala nobene svoje publikacije, strokovni delavci pa so bili zelo aktivni pri objavljanju člankov v različnih medijih. Namige za branje je za domačo stran knjižnice pripravljala Leonida Mesarič, z rednimi avtorskimi prispevki o knjigah za predšolske otroke in učence prve triade se je oglašala Liljana Klemenčič v oddaji Flikec na PeTV. V Tednikovi knjigarnici sta Vladimir Kajzovar in Liljana Klemenčič tedensko poročala o izbranih literarnih delih, Melita Zmazek je objavljala strokovne prispevke z domoznansko tematiko v glasilih Ptujčan in Ravno Polje, Mira Jerenec pa je bila soavtorica pri pripravi zbornika Poti ljubiteljske kulture ter avtorica strokovnega prispevka v Glasilu občine Cirkulane. Tjaša Mrgole Jukič je zbrala članke in uredila Potujoče novice, ki jih izdaja ZBDS. Matjaž Neudauer je v Knjižničarskih novicah predstavil Združenje splošnih knjižnic in razstavo z naslovom Slovenske splošne knjižnice se predstavijo, v Ptujčanu in vseh glasilih, ki jih izdajajo občine ustanoviteljice in pogodbenice, pa članek Knjižnica Ivana Potrča Ptuj na spletnem portalu najlepših evropskih knjižnic. O nas in naši dejavnosti so poročali vsi lokalni in drugi mediji, odmevna pa je bila tudi podelitev Čopove diplome za življenjsko delo Lidiji Majnik.

Literarni večer s švedskim pisateljem Svenom Lindqvistom

7 ZAKLJUČNA OCENA

Leto 2009 je bilo za knjižnico uspešno leto, čeprav smo se zaradi recesije bali težav, ki so se napovedovale. Na koncu lahko ugotovimo, da so naši parametri, ki jih merimo v zvezi z osnovnim delom, zrasli. Višje podatke beležimo pri prirastu gradiva, pri aktivnih in novih članih, pri obisku in pri transakcijah.

V knjižnici smo uspeli kljub vsemu nabaviti tudi nekaj nove tehnološke opreme in zagotoviti brezžični dostop do interneta, opravili smo potrebne nakupe za bibliobus (nov računalnik in čitalec, nove pnevmatike in akumulatorje) ter sproti servisirali drugo opremo. V maksimalnem možnem obsegu smo zagotavljali tudi izobraževanje in izpopolnjevanje delavcev. Sodelovanje z drugimi zavodi in posamezniki smo povečali, še bolj odprli svoja vrata drugim izvajalcem, se s svojo dejavnostjo predstavljali po območju cele Slovenije in gostili številne eminentne goste.

Zato se veselimo izzivov v letu 2010, ko se bomo začeli pripravljati na leto 2012, ko bo Ptuj Evropska prestolnica kulture.

Ptuj, februar 2010

Direktor
mag. Matjaž Neudauer